

ІСТОРІЯ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ХІХ-ХХ СТ.

- навчальна дисципліна за вибором для студентів
3 курсу
- спеціальності 032 – історія та археологія

Викладач

Трубчанінов Микола Анатолійович

кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії

Наукові інтереси:

реформування та модернізація вищої освіти,
історичне краєзнавство, історія науки і техніки, регіоналістика,
геополітичні трансформації сучасного світу,
етнокультурні та соціально-економічні особливості країн зі сталою економікою.

Розроблені курси:

- «Історія слов'янських народів»;
- «Історичне краєзнавство»;
- «Розвиток історичної освіти і науки на Харківщині»;
- «Особливості політичних PR-кампаній у світі»;
- «Історія науки і техніки»
- «Якісні трансформації в освітніх системах європейських країн як чинник євроінтеграції»
- «Історія соціального захисту населення в Україні у XIX-XXI ст.»
- «Політичні еліти в історії»

Мета курсу

- 1.З'ясувати роль і місце освіти на різних етапах становлення України.
- 2.Ознайомити аспірантів з історією розвитку освіти в Україні в межах ХІХ-ХХ ст.
3. Ознайомити з розвитком освіти, науки, українськими науковими товариствами та видатними вченими

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- 5 кредитів
 - 150 годин
 - 2 модулі
 - 16 годин лекцій
 - 34 годин практичних робіт
 - 100 годин самостійних робіт
- залік

Призначення курсу

- *В Російській і Австро-Угорській імперіях не існувало належних умов для навчання українською мовою. Російський уряд здійснював політику русифікації і взагалі здобути повноцінну освіту вихідцям з незаможних українських верств було майже неможливо.*
- *У другій половині XIX століття розвиток освіти значно активізувався завдяки науковим товариствам, винахідникам, інженерам, вченим, суспільним діячам.*

Поширення земських шкіл

Програма навчальної дисципліни

- Модуль 1. Розвиток освіти в Україні у ХІХ ст.
- Тема 1.1. Розвиток освіти на українських землях у складі Австро-Угорщини та Російської імперії.
- Тема 1.2. Земські школи як центри освіти.
- Тема 1.3. Просвітництво як елемент масової освіти населення.
- Тема 1.4. Міністерство народної освіти та її реформи у галузі освіти.
- Модуль 2. Розвиток освіти у ХХ ст.
- Тема 2.1. Національна система та розвиток науки в Україні у 1917-1920-х роках.
- Тема 2.2. Національна система освіти та освіта дорослих у 1920-х-1930-х роках.
- Тема 2.3. Реформа шкільної та вищої освіти 1956-1964рр.
- Тема 2.4. Загальні тенденції розвитку освіти України у 90-х роках ХХ ст.

Покращення становища вищої освіти в Україні

➤ 1805 року відкрито Харківський університет

➤ У 1834 році у Києві відкрито університет св. Володимира

➤ У 1865 році відкрито Новоросійський університет в Одесі.

➤ У Львівському університеті у 1894 році засновано кафедру історії України, яку очолив М.Грушевський, а в 1903 році – кафедру української літератури.

➤ У другій половині XIX століття відбувається становлення жіночої середньої та вищої освіти. У 1878 році у Києві відкрито Вищі жіночі курси.

Новоросійський університет на початку XX ст.

Львівський університет

Харківський університет

Наукові товариства у другій половині XIX ст.

➤ Близько 300 наукових публікацій налічував доробок видатного українського історика - М. Драгоманова.

➤ В кінці XIX століття з'явилася тритомна "Історія запорозьких козаків" Д. Яворницького, яка й сьогодні сприймається читачами з цікавістю.

➤ Новий напрям в етнографічних дослідженнях пов'язаний з ім'ям М. Сумцова.

➤ У другій половині XIX століття з'являється низка наукових праць О. Лазаревського, В. Антоновича, Д. Багалія, О. Єфименко з широкого кола питань вітчизняної історії.

➤ М. Грушевський, очоливши в 1897 р. Наукове товариство імені Шевченка у Львові, почав готувати свою багатотомну працю "Історія України-Руси".

М. Драгоманов

Д. Яворницький

М. Сумцов

Д. Багалій